

Aantal fietsdiefstallen in Leuven blijft hardnekkig en onaanvaardbaar hoog

24 maart 2023

Hoe evolueerde het aantal fietsdiefstallen vorig jaar in onze stad? De Leuvense politie maakte woensdag de criminaliteitscijfers van 2022 bekend. We luisterden ook naar de toelichting die de korpschef dinsdag gaf tijdens de gemeenteraadscommissie veiligheid. Hieronder vindt u de cijfers en onze analyse.

In 2022 werden er in Leuven 1792 fietsdiefstallen aangegeven. Tijdens de coronajaren werden er duidelijk minder fietsen gestolen, met 1232 aangiftes in 2020 en 1569 aangiftes in 2021. Het cijfer voor 2022 sluit aan bij de jaren voor corona: tussen 2016 en 2019 schommelde het aantal aangiftes tussen 1700 en 1800. Piekperiodes in Leuven zijn oktober (begin academiejaar) en de lente, hotspots de Leuvense stations en de omgeving van het sportkot.

Een belangrijke kanttekening bij deze aantallen: naast de aangiftes bij de politie is er een “dark number” van diefstallen die niet officieel worden geregistreerd. De Veiligheidsbarometer die in 2021 in onze politiezone werd afgenomen, rapporteerde een aangiftebereidheid voor fietsdiefstal van 53%. Ook uit ander onderzoek blijkt dat niet meer dan de helft van de diefstallen wordt aangegeven. Geëxtrapoleerd betekent dit dat er in Leuven jaarlijks (minstens) 3000 fietsen worden gestolen.

Het aandeel elektrische fietsen in de aangiftecijfers stijgt intussen spectaculair: van 11% in 2019 naar meer dan een derde in 2022. In Gent lag het aandeel e-bikes in de diefstal aangiftes in 2022 met 19% een heel stuk lager. De forse stijging van het aandeel e-bikes in de Leuvense diefstalcijfers hangt natuurlijk samen met de snelle opmars van de elektrische fiets in het straatbeeld, maar het lijkt er ook op dat fietsdieven steeds meer duurdere fietsen viseren.

De politie meldt voorts dat bij gerichte controles op hotspots voor fietsdiefstal in 2022 163 verdachten werden gevat, van wie 27 meerdere keren.

Hoe kijken we nu naar deze cijfers?

Het is ontegensprekelijk zo dat de Leuvense politie fietsdiefstal ernstiger neemt dan vroeger. De fase van “steel u er dan een andere” zijn we gelukkig voorbij. In het zonaal veiligheidsplan is fietsdiefstal een van de prioriteiten. We lezen in de pers ook dat sommige rechters veel zwaardere straffen uitspreken voor (recidiverende) fietsdieven. Helaas vertaalt de kordatere aanpak van politie en justitie zich (nog) niet in een daling van het aantal fietsdiefstallen. In Leuven stabiliseert het aantal aangiftes hardnekkig op een onaanvaardbaar hoog niveau.

Elke gestolen fiets is voor de eigenaar een drama. Er is de onmiddellijke impact op je mobiliteit en dus op je dagelijkse leven. Voor steeds meer Leuvenaars en Leuvense gezinnen is de fiets het voornaamste en vaak zelfs enige vervoermiddel, wat een diefstal extra disruptief maakt. Een gestolen fiets betekent ook een emotioneel verlies. En er is de financiële schade. De aantallen blijven dan wel stabiel, maar doordat fietsen duurder worden en er vaker dure fietsen gestolen worden, neemt de economische waarde die de gestolen fietsen vertegenwoordigen jaar na jaar toe.

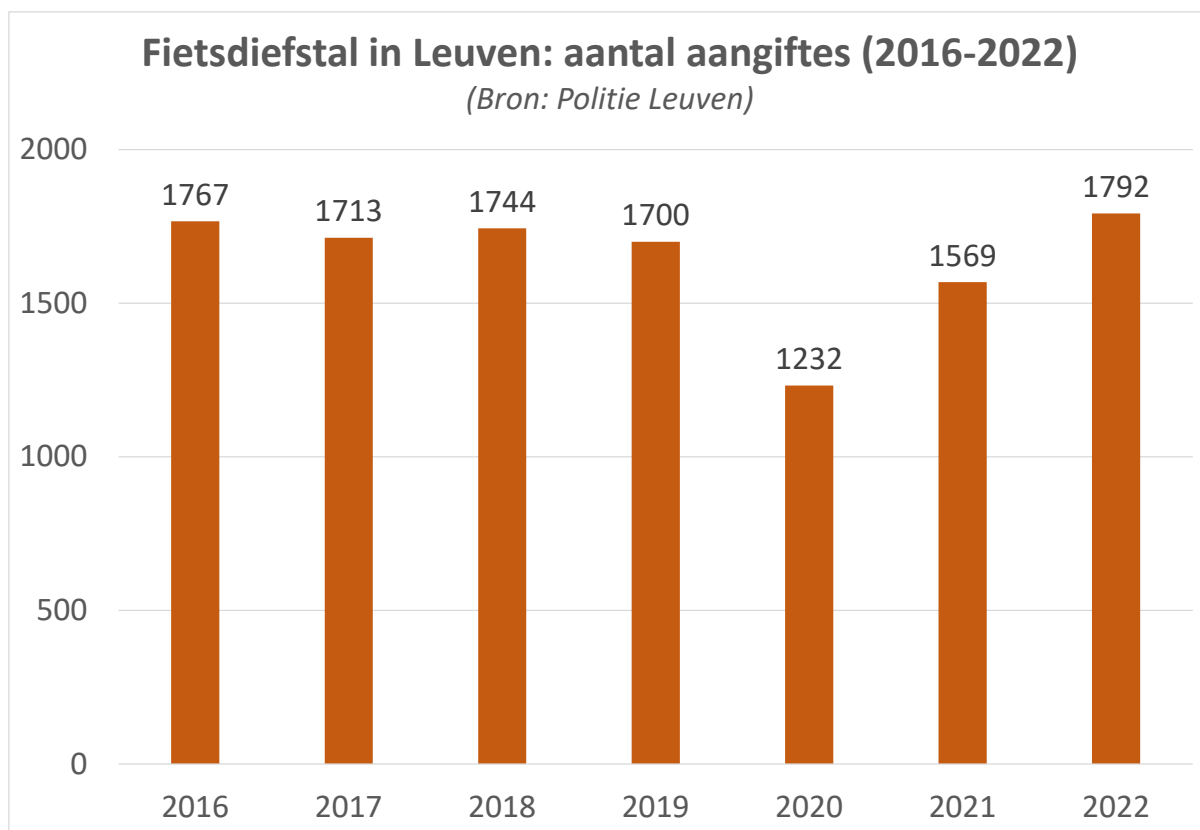
Alle fietsloten en acties ten spijt blijft fietsdiefstal helaas een “makkelijk misdrijf”. Fietsen zijn steeds meer waard, de pakkans is klein en de gevolgen bij betrapping zijn blijkbaar ook onvoldoende ontradend. Dat de politie geregeld dezelfde daders vat, en fietsdieven vaak ettelijke keren bij de rechter passeren, zijn hier pijnlijke illustraties van.

De strijd tegen fietsdiefstal vergt de inzet van alle mogelijke acties en instrumenten op het vlak van sensibilisering, afschrikking, preventie, handhaving en opsporing. Wat moet er gebeuren? We denken dan in de eerste plaats aan de creatie van een groot aantal stallingsplaatsen die veel diefstalveiliger zijn dan wat Leuven momenteel te bieden heeft (camerabewaking en via badgesystemen afgeschermd zones). De grote stallingen zoals aan het Leuvense station hebben de schaal om efficiënt effectieve bewaking te organiseren, maar in plaats van veilige havens zijn het nu juist hotspots voor diefstal. De NMBS draagt hier uiteraard ook een grote verantwoordelijkheid ten aanzien van haar klanten.

In Leuven experimenteerde de politie met de inzet van lokfietsen om dieven op heterdaad te betrappen. Helaas werden deze – naar we vernomen succesvolle – testen recent stopgezet, omdat “deze aanpak niet werkbaar is omwille van de strikte regelgeving voor de inzet van deze bijzondere opsporingsmethode” (citaat uit persbericht van de politie). We hopen dat dit beloftevolle instrument hiermee niet definitief begraven is, en dat er spoedig een juridisch kader komt dat de politie toelaat op een efficiënte manier trackingtechnologie in te zetten. Zonder (technologische) innovaties op het vlak van preventie en opsporing krijgen we het fietsdiefstalprobleem niet onder controle.

Voorts vragen we dat de politie de gerichte patrouilles, anoniem en in uniform, verder opdrijft. “Bij quasi elke actie kunnen we minstens één verdachte vatten”, deelde de korpschef mee. Dat lijkt ons een goede incentive om te blijven inzetten op controles op diefstalgevoelige locaties. We vragen dat de politie ook communiceert over deze acties: zo verhoog je de subjectieve pakkans en dat werkt ontradend. Van gemerkte fietsen zou politie of stadspersoneel ook steekproefgewijs kunnen controleren of ze als gestolen geregistreerd staan, om zo meer fietsen terug te kunnen bezorgen en als signaal dat je in Leuven niet ongestraft met een gestolen fiets kan blijven rondrijden.

Leuven zet voluit in op een modal shift richting actieve mobiliteit. Het hoge fietsdiefstalcijfer is een van de factoren die deze evolutie het sterkst hypothekeert. Fietsdiefstal zet immers een rem op het fietsbezit en -gebruik: per vier gestolen fietsen zou je één fietser “verliezen”. We vragen daarom dat alle actoren (stadsbestuur, politie, NMBS, VELO, KU Leuven, ...) alle middelen inzetten om het aantal fietsdiefstallen substantieel te verminderen. Parallel hiermee moeten de inspanningen om gevonden fietsen aan hun eigenaar terug te bezorgen nog worden opgedreven. Hopelijk wordt het nieuwe nationale fietsregister - waar de Fietzersbond hard voor heeft geijverd - snel operationeel, zodat fietsers vlotter en over de politiezones heen herenigd kunnen worden met hun gerecupereerde rijwiel.

Fietsersbond Leuven

leuven@fietsersbond.be

<https://www.fietsersbond.be/leuven>

<https://www.facebook.com/Fietsersbond.Leuven/>

<https://twitter.com/FBLEuven>